

7 Кожамкулова Г. Развитие навыков слушания и говорения на уроках русского языка : методическое пособие / Г. Кожамкулова, К. Шомина. - Астана, 2015. - 44 стр.

8 Әлімов А. Интербелсенді әдістерді жоғары оқу орындарында қолдану. Оқу құралы / А. Әлімов. – Алматы, 2009. - 263 б.

References:

1. Orazbaeva. F. *Til keñistigi. Şyğarmalar jınaғы. III tom.* – Almaty: Arys baspasy, 2019. – 580.
2. Balaqaeв M. *Qazaq til bilimniñ мәseleleri.* – Almaty: Arys, 2008. – 592.
3. Diiisebaeva M. *Qazaq әdebi tili orfoepiasymyñ keibir мәseleleri.* -Almaty. – 1973. – 75.
4. Orazbaeva F.Ş., Rahmetova R.S. *Qazaq tilin oqytu әdistemesi. Oqu qūraly.* – Almaty : Print-S, 2005. -170 bet.
5. Rogova G.V. *Metodika obuchenia inostrannym iazykam v srednei škole.* – M.: Vyssşaia škola, 1991. -211 bet.
6. Syzdyqova R.S. *Sözder söileidi.* - Almaty : Sanat, 1994. – 191 b.
7. Kojamkulova G. *Razvitie navykov sluşania i govorenia na urokah ruskogo iazyka : metodicheskoe posobie / G. Kojamkulova, K. Şomina.* - Astana, 2015. - 44 str.
8. Älimov A. *İnterbelsendi әdisterdi joғary oqu oryndarynda qoldanu. Oqu qūraly / A. Älimov.* – Almaty, 2009. - 263 b.

МРНТИ 16.31.51.

<https://doi.org/10.51889/2020-4.1728-7804.85>

Қосымова Г. С.,¹ Ерхожина Ш. Л.²

¹Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университеті,
Алматы, Қазақстан

²Сүлейман Демирел университеті,
Қаскелең, Қазақстан

САБАҚТА КОМАНДАЛЫҚ БАҒЫТТАЛҒАН ОҚЫТУӘДІСІН ҚОЛДАНУ

Аңдатпа

Мақалада командалық бағытталған оқыту әдісі туралы айтылады. Қазақ тілін оқытуда әртүрлі стильдегі көлемді мәтіндерді қолдану негізінде мақсатқа жету көзделеді. Мәтіндердің мазмұндық құрылымын түсіндіріп, талдау негізінде пәнаралық байланыс немесе қазіргі командалық оқыту түрін тиімді қолдану білімгердің қызығушылығын арттыратын, танымын кеңейтетін, іскерлік дағдыларын қалыптастыратын білімді меңгерудің тиімді әдісі екендігі дәлелденді. Қазақ тілі пәнінің мұғалімімен бір командада басқа пән мамандарының кірігуі арқылы мәтіннің немесе тақырыптың мазмұнына сәйкес, мысалы сәулет өнері туралы, тарихи мәтінді немесе колөнерді, т.б. кәсіби жағынан түсіндірілуі білімалушының қызығушылығымен қатар, танымдық, дүниетанымдық деңгейін көтереді. Сонымен қатар, студенттердің санына ұлттық тәлім-тәрбие ісі мен білімді сіңіру жұмыстарын командалық оқыту арқылы жүргізудің маңыздылығы айтылды.

Түйін сөздер: командалық оқыту, проблемалық ситуация, жағдаят, педагогикалық үдеріс

Kosymova G.,¹ Erkhodzina Sh.²

¹Abay Kazakh National Pedagogical University,
Almaty, Kazakhstan

²Suleiman Demirel University,
Kaskelen, Kazakhstan

USING A TEAM-BASED LEARNING METHOD FOR A LESSON

Abstract

The article discusses the method of team-oriented learning. It is planned to achieve the goal based on the use of voluminous texts of various styles in teaching the Kazakh language. Based on the interpretation and analysis of the content structure of texts, it is proved that the effective use of interdisciplinary communication or modern form of Team training is an effective method of acquiring knowledge that increases students' interest, expands their knowledge, and forms business skills. Professional interpretation of the text or topic in accordance with the content, for example, about architecture, historical text or crafts, etc., through the integration of specialists of other disciplines in one team with a Kazakh language teacher, increases the

cognitive, worldview level of the student, along with interest. At the same time, the importance of conducting national educational work and knowledge acquisition through team training was noted for the number of students.

Keywords: Command Training, problem situation, situation, pedagogical process

Косымова Г. С.,¹ Ерхожина Ш. Л.²

¹Казахский национальный педагогический университет имени Абая,
Алматы, Казахстан
Университет Сулеймана Демиреля,
Каскелен, Казахстан

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМАНДНО-ОРИЕНТИРОВАННОГО МЕТОДА ОБУЧЕНИЯ НА УРОКЕ

Аннотация

В статье рассказывается о командно-ориентированном методе обучения. В обучении казахскому языку предполагается достижение цели на основе использования объемных текстов различных стилей. На основе анализа и объяснения содержательной структуры текстов доказано, что эффективное использование междисциплинарной связи или современной командной формы обучения является эффективным способом усвоения знаний, повышающим интерес обучающегося, расширяющим его познания, формирующим деловые навыки. Профессиональная интерпретация текста или темы в соответствии с ее содержанием, например, об архитектуре, историческом тексте или ремеслах и т.д., посредством интеграции специалистов других дисциплин в одну команду с учителем казахского языка, повышает познавательный, мировоззренческий уровень, а также интерес обучающегося. Кроме того, было подчеркнута важность проведения командной работы по национальному обучению и усвоению знаний среди студентов.

Ключевые слова: командное обучение, проблемная ситуация, ситуация, педагогический процесс

Кіріспе. Оқытуда түрлі әдістер қолданылады. Әдіс-тәсілдердің көптігі тілді оқытуда жан-жақты қолданыста ұстаздар шеберлігімен сәйкесінше жүзеге асып отырады. Кейбір әдістер тиімділігімен танылып жатса, кейбірі тасада қалып жатады. Жалпы әдістер түрлі тәсілдер арқылы іске асырылғанымен, мазмұндас болып келетіндері де бар. Яғни барлық технологиялардың, әдістер мен тәсілдердің түпкі мақсаты оқыту мен оқуды жеңілдету, тұлғаны дамыту арқылы нәтижеге қол жеткізу болып келеді. Әдіске түрлі анықтама беріледі. Қоянбаев Ж.Б. Педагогика еңбегінде: «Әдіс (методос деген грек сөзінен туады – зерттеу немесе таным жолы), тәсілдер жиынтығы» [1.263]. Педагогикалық энциклопедияда: «Әдіс» грек тілінен алғанда зерттеу, таным жолы дегенді білдіреді. Оқыту әдістері – мұғалім мен оқушылар жұмысының тәсілдерінің көмегімен білімді, іскерлікті және дағдыны игереді, оның нәтижесінде оқушылардың дүниетанымы қалыптасады, қабілеттері дамиды» [2]. И.Ф. Харламов: «Әдіс – оқыту барысында ұстаздың қолданатын тәсілдері мен білімді игеруге бағытталған түрлі дидактикалық міндеттерді шешу үшін шәкірттің оқу-танымдық әрекетін ұйымдастыруы» [3.18]-деп көрсетеді. Ал, өз тарапымыздан әдіскерлік іс-тәжірибемізден жинақтала шыққан тұжырым - әдіс – белгілі бір мақсатқа жету жолында орындалатын іс-әрекет түрі. Ол белгілі тәсіл арқылы жүзеге асады. Қазіргі кездегі барлық білім берудің жаңа әдіс-тәсілдерінің алдына қоятын басты мақсаты – білім алушының жеке басының дара және дербес ерекшеліктерін ескеріп, олардың өз бетінше ізденуін арттырып, шығармашылығын қалыптастыру болып табылады. Ал оқу мақсаттары белсенді оқыту топтық, жеке, жұптық жұмыс түрлерін қолдану арқылы іске асырылады. Мұғалімнің іс-әрекеті оқушыны бақылауға, бақылау нәтижесін өңдеуге, бағыт-бағдар беруге, күтілетін нәтижені анықтауға арналады. Оқушының іс-әрекеті өз көзқарасын салыстыруға, топтық, жұптық жұмыста бірлесе шешім шығаруға, өз жетістіктерін бағалауға арналады. Білім берудегі инновациялық технологиялардың тәжірибеге енуі мен оны тиімді қолданудың өзіндік рөлі бар. Әлемдік озық үлгілер ғана жинақталып, тиімділігі танылған, нәтижелілігі мойындалған әдіс-тәсілдер қолданыстан шықпайды. Жаңашыл педагогтар мен шебер ұстаздар тәжірибесінде оқыту әдістері өзгеріп отырады. Ұзақ уақыт бойында оқыту үдерісінің елеулі бөлігі болып табылатын әдістердің алуан түрі жинақталған. Алайда олардың ара қатынасы, артықшылығы, нақты толысуы білім орнының мақсаттық бағыттарына қарай өзгеріп отырады.

Әдістемесі. Белгілі мақсатты көздейтін әдістердің қазақ тілін оқытуда маңыздылығы жоғары түрлерін саралауда командалық бағытталған оқыту түріне ерекше тоқталуды жөн санадық. Бұл оқыту түрі арқылы білімалушылар шығарма мен оның авторы туралы ақпарат алып, шығарманың негізгі идеясына талдау жасайды. Білімгер шығарманың негізгі идеясын оның кейіпкерлерінің мінез-құлқын, жүріс-тұрысын салыстырады, өзінің көзқарасы арқылы кейіпкердің сөзі мен ісінсаралайды. Осы әдісті әдеби шығармаларды, сахналық қойылымдарды, кинофильмдерді, сәулет өнері, саз өнері шығармаларын және адамның мінез-құлқын талдау үшін қолдануға болады. Ал қазақ тілін оқытуда қалай қолданамыз деген сұрақ туындайды. Әрине, қазақ тілін оқытуда да көлемді мәтіндер, көркем шығарма үзінділері немесе басқа да түрлі мазмұндағы мәтіндер қолданылады. Мәтіндегі негізгі ақпаратты, ойды анықтайды. Тілдік тұрғыдан талдау жасайды. Қазақ тілі пәніндегі мақсатты оқыту түрі белгілі жаттығуларды орындау арқылы іске асатыны белгілі. Іскерлік дағдыны қалыптастыру, бекіту, арттыру,

дамыту ұстанымдарына сәйкес, әуелі мәтіннің құрылымдық мазмұны талданады да одан әрі грамматикалық талдаулармен ұштастырылады. Осы орайда пәнаралық байланыс немесе қазіргі оқытудағы командалық оқыту түрін тиімді қолдануға болады. Сабақты командалық бағытталған оқыту әдісімен өткізу кезінде студенттердің атқаратын жұмысының рөлі мен басымдықтары өзгереді: ол дайын «білім көзі» болудан гөрі, білімгердің танымдық қызметін ынталандырады, олардың белсенділігін түпкі мақсатқа бағыттап, топ арасында студенттердің өзара сенімді қарым-қатынасын орнатады. Командалық оқыту әдісі бойынша өткізілген сабақтарда студенттердің бір-бірімен пікір алмасу мүмкіндігі, өздерінің болашақ қызметінде кездесетін жағдайлармен танысып, оларды шешу, практикалық мәселелерді түрлі жағдайларда үйлестіру және т.т. үдерістер оң нәтиже береді. Командалық оқытуға кемінде екі немесе одан да көп мұғалім қажеттігіне қарай қатыса алады. Мұғалімдер оқу міндеттерін өзара бөлісіп алады. Қазақ тілі пәнінің мұғалімімен бір командада басқа пән мамандарының кірігуі арқылы мәтіннің немесе шығарманың мазмұнына сәйкессәулет өнері, қолөнер, музыка, экологиялық, экономикалық, тарихи немесе басқа ғылым саласына байланысты, т.б. мәтіндердің кәсіби жағынан түсіндірілуі білімалушының қызығушылығымен қатар, танымдық дүниетанымдық деңгейін көтереді. Сонымен қатар, жас ұрпаққа ұлттық тәлім-тәрбие ісі мен білімді сіңіру жұмыстарының қатар жүретіні белгілі. Қазақ этнопедагогикасының өзіндік ұлттық ерекшеліктерін және қоғамымыздағы әйгілі және тарихи тұлғалар туралы, қазақтың ұлттық құндылықтарын дәріптейтін танымдық қажеттіліктер педагогикамен принциптік сабақтастықта берілуі ескеріліп отырады. Ұшы-қиыры жоқ ұлы даланы мекен еткен халықтың сан ғасырлар бойғы тарихымыздағы жас ұрпаққа тәрбие берудің бай тәжірибиесін жинақтау, ұлттық өзіндік салт-сана мен әдет-ғұрып, дәстүрін санаға сіңіре білім беру – басты міндетіміз. Бұл әдістің тиімділігі сол, ең алдымен, осы мақсатты орындай келе, шығармаларды іріктеуге, мұғалімнің оқушыларды әсерлендіре білуіне, оқушылардың өз ойын басқалармен бөлісе алуына байланысты. Білімалушының барлығы араласа отырып, анализ, синтез жасауға тікелей мүдделі болады. Осы орайда «Автор орындығы», «Галереяны шарлау», «Екі түрлі түсініктеме күнделігі», т.б. импрессиондік әдістерді қолдану тиімділігін танытып жүр «Обратимся к краткой характеристике развития и воспитания учащихся различных возрастов, акцентируя внимание, во-первых, на их анатомо-физиологическом развитии, во-вторых, на совершенствовании психики и познавательной деятельности и, в-третьих, на особенностях их поведения» [3.64]. И.Ф. Харламов білімалушының анатомиялық және физиологиялық дамуы, психика мен танымдық белсенділігі, мінез-құлқы ерекшеліктеріне назар аударудың маңыздылығын айқындай келе, оқыту үдерісінде олардың білімді қабылдауы, ойды жинақтау, еркін сөйлеу секілді әрекеттерімен байланыстылығын айтады.

Нәтижелер. Оқытуды ұйымдастырудың негізгі формасы – сабақ. Сол сабақты дұрыс жоспарлап, оқуды ұйымдастыру формаларын лайықты таңдай білу – педагогтың міндеті. «Күрделі тапсырмалардың басты ерекшеліктері, яғни 12 негізгі аспектілеріне мүмкіндік беру болып табылады: білімдер немесе дағдылардың ортақ түйінін дамыту; тақырыптың шынайы зерттелуіне мүмкіндік туғызу; «сәйкестендіру» құзырлығын дамыту, бастапқы және шекті нүктелер аралығында жұмыс істеу; шектелмеген элементпен зерттеу; бастапқы қабілеттіліктерге қарамастан әртүрлі кезде тапсырмаларға қол жеткізу; қолайлы қоршаған ортада айтарлықтай жоғары деңгейде ойлауды дамыту; сыни ойлау дағдыларын жетілдіру; өз жауаптарында айтарлықтай шығармашылық жолды таңдау; таңдау элементтері арқылы өз өзін жетілдіруді жүзеге асыру; айтарлықтай қызықты және ынталы болу; қандай нәтижеге жете алатындығын көрсету» [4.214].

«Оқыту процесінің нәтижелі болуы оның ішкі қозғаушы күштеріне байланысты. Қозғаушы күш деп қойылатын талаптар мен оларды орындауда оқушылардың мүмкіндігі арасындағы қайшылықты айтады. Егер қойылатын талап оқушылардың мүмкіншілігіне, яғни, даму дәрежесіне сай келсе, онда қайшылық даму процесінің көзіне айналады» [5.2].

Жоғары оқу орындарында филологиялық мамандық студенттерін кәсіптік бағыттап оқыту арқылы – олардың кәсіптік қызметіне қажетті интеллектуалдық бостандық, рухани тәуелсіздік, тіл шеберлігін шыңдау, ақпаратты талдау, жинақтау, салыстыру, тұжырымдау секілді танымдық тұрғыдан өсіруді және күзіретті студі көздейді. Мамандықтарына орай тіл ғылымы салаларын лингвистиканың жаңа бағыттарымен байланысты жүргізу, ғылым жаңалықтарымен хабардар ету және өздеріне іздендіре оқыту оларды жан-жақтылыққа әкеледі. Командалық оқыту әдісінің ерекшелігі – мамандар жауапкершілікті тең дәрежеде атқарады. Команда мүшелері бірлесе жұмыс істеудің барлық мүмкіндіктерін қолданады: бірлесе жоспарлайды, жоспарды жүзеге асырады, оны бағалайды. Яғни, команданың бірлесе жұмысы сабақ басталмай жатып жүзеге аса бастайды. Мұғалім белгілі тақырыптың мағыналық кезеңін түсіндіріп жатса, екіншісі айтылғандарды моделде көрсетіп тұрады. Тақырыптың қажетті тұсында басқа мамандардың қосылуы, материалды кеңінен меңгеруді қамтиды. Осы ерекшеліктерге сәйкес командада оқытуды ынтымақтастықтың бір түрі ретінде қарастыруға болады. Ынтымақтастықтың жоғары деңгейі - командалық үлгі. Бұл оқыту жүйесінде студенттер арасында жоғары эмоционалды және кәсіби қолдау, қызу пікірталастар, бір-бірімен кері байланыс, рефлексияның күшейе түсуі, кәсібиліктің өсуі, тұлғаның дамуы, яғни студенттердің өзіне деген сенімділік, өзін көрсете білу секілді білімалушылардың іс-әрекеті жүзеге асады. Әрбір практикалық сабақта студенттердің қатысымдық бағытта өздігінен жұмыс істеу, шығармашылық тұрғыдан шеберліктерін қалыптастыру, материалды терең меңгеру бейімділігімен ерекшеленеді. Сондықтан, аталған жүйеде оқыту – сабақты тиімді ұйымдастыру, студенттің меңгерген білімін қолдана алу мүмкіндіктерін кеңейту, студенттердің өздік жұмысын тиімді ұйымдастыру, олардың танымдық, шығармашылық белсенділігін арттыру, бағалау дағдыларын қалыптастыру қазақ тілін оқытуды тиімді жүзеге асырудың көрінісі. Қазақ тілін оқытуда білімдік күзіреттілікті қалыптастыру мақсатында сыни ойлау және шығармашылық-ізденімпаздық қабілетті дамытуға ықпал ететін, командада оқытушылармен өзара қарым-қатынасын қамтамасыз етуге бағытталған қатысымдық әдіс басшылыққа алынады. Қазақ тілі сабақтарында

грамматикалық құзыреттіліктерді игертуде командалық оқыту жүйесін кешенді түрде пайданған жағдайда қазақ тілінің нормасына сай ауызекі сөйлеуді және сауатты жазуды меңгеруге ықпал етеді. Лексикалық мәтіндерді талдау арқылы арнайы сала мамандарының педагогикалық әдістемесінің қамтылуы командалық оқытудың оқушылардың тек үлгеріміне ғана емес, басқа да аспектілеріне әсерін қарастыратын болсақ, оның зор мүмкіндігін аңғаруға болады. Дегенмен, оқытудың осы түрін тиімді енгізу үшін біліктілікті жоғарылату, бірігіп жоспарлауда уақыттың жеткілікті бөлінуі, оқытушылар мен студенттердің өзара үйлесімділігі және білім ортасының қолдауы қажет.

Талқылау. Қазақ тілін оқытудың мақсаты жалғыз грамматикалық немесе лингвистикалық ережелерге ғана емес, қатысымдық құзіреттің барлық компоненттеріне бағытталды (лингвистикалық, социомәдени, стратегиялық, оқу, кәсіптік, т.б.). Қазақ тілін нәтижелі оқыту мәтінмен жұмыс, түрлі жаттығуларды орындау, талдау, слайд жасау, көрсету, әңгімелеу, талқылау, интерпретациялау, қолдану, бағалау, рефлексия т.б. жұмыс түрлері арқылы жүзеге асады. Білімалушылардың сыни ойлау дағдыларын дамыту мақсатында қорытындылау, ақпаратты синтездеу, түрлі ой-пікірге реакция, тестік тапсырмалар қолданыла алады. Оқыту тәсілдері ретінде болжау, жоба жасау, ақпараттарды іздей білу, негізгі ойды анықтау, презентация жасау сияқты шығармашылық тапсырмалар студенттердің ауызша сөйлеу мүмкіндіктерімен қатар танымдық құзіреттілікті дамытуда маңызды. Командалық оқытуды қолдану студенттің бір мұғаліммен ғана емес, бірнеше мұғаліммен коммуникацияға түсуі олардың сөздік қорын молайтады, ойын еркін айтуды және жазбаша сөйлеу білімін толықтырады. Меңгерілген материалды бекіту тапсырмалары ретінде өтілген грамматика, сөздер, мәтін мазмұнын қолдана отырып, жағдаяттық сөйлеу, талқылау тапсырмалары, проблеманы шешу, шығарма, хабарлама жазу, зерттеу тапсырмаларын беріледі. Орындайды. Бұл тапсырмалар студенттің сыни ойлау шеберліктерін, сөйлеу дағдыларын, студенттің кәсіби бағытта қатысымдық құзіретін қалыптастыруға мол мүмкіндіктер туғызады. Бұлардан басқа оқу үдерісінде білім алушылардың көптеген ақыл – ой қабілеттерін іске қосатын жұмыс түрлері қолданылады. Сабақта қарастырылған белгілі мәтін бойынша сұрақ – жауап әдісімен жағдаяттық сұхбат құруға болады. Мамандығына байланысты алынған мәтін арқылы студенттер кәсіби терминдермен танысып, сөздік қоры артады. Мәтінде кездесетін олар үшін белгісіз сөздерге сөздік жұмыстарын ұйымдастыру – мәтін мазмұнын дұрыс ашудың кепілі. «Мәтінмен жұмыс істеу кезеңдерінің бәрінде мәтінді қабылдауға жан-жақты психологиялық дайындық кезеңі, мәтінмен сөздік жұмысы, мәтінді оқу, мәтіннің жоспарын жасау, мәтінге байланысты шығармашылық жұмыс жүргізіледі. Сондықтан мәтіннің оқушы тілін дамытудағы қызметі дидактикалық талаптарды ескергенде ғана тиімді болары сөзсіз» [6,232]. Мәтінді меңгерту кезінде сөйлеу жағдаятын тудырудың маңыздылығы зор. Түрлі жұмыстарды ұйымдастырудың нәтижелілігі – олардың бойында болжам жасауға қабілеттілік, жоспарлауға, ойлаудың шолғыштығы, жалпы қабылданған көзқарастарға сын көзімен қарау, ойдың икемділігі, құбылыстардың байқалуы қиын ұқсастықтарын аңғару, құбылыстарды салыстыру, білуге құмарлық, өз-өзіне сыни баға беру т.б. қасиеттердің дамуы жүреді. Команда мамандары үшін жұмысты бірлесе жоспарлаудың өзіндік тиімділігі бар. Мұғалімдердің жұмыс жүктемесі азаяды; тәжірибе бөлісу арқылы әрбір мұғалім өз әдістемелік қоржынын толтырады; коммуникативтік дағдылары дамиды; толеранттылық пен ынтымақтастық қалыптасады; әр маман сыни тұрғыдан ойлау дағдысын дамытады; рефлексиясы тереңдейді. Педагогикалық үдеріске қатысушының танымдық дербестігі мен шығармашылығы қалыптасып, нәтижеге жетудің жолын да меңгереді. Проблемалық жағдаяттар тудырудың негізі ерекшелігі – студенттің білетіні мен білмейтінінің арасында қайшылықтар пайда болады және проблемаларды шешуге міндетті дайын тәсіл болмағандықтан, проблемалық ситуация үдей түседі, осыған орай олардың ізденушілік әрекетімен ынтық күшейе түседі. Проблеманы шешудегі іс-әрекет жағдаяттың пайда болуынан басталып, проблемалық міндетті қою және оның қиыншылық мәнін жете түсінуді қажет етеді. Осы орайда бағыт беруші мамандар командалық өз рөлдерін мінсіз атқаруға жұмыстанады. Студентке материалдың немесе орындау жұмыстың қандайда бір тұсынан түсінбеушілік қиындығы туындаған жағдайда көмекке келеді. Оған кейін студенттердің болжам жасаулары маңызды. Осы тұста олардың ойлау жүйелері іске қосылып, шешім табудың жолын қарастыру үдерісі жүреді. Болжамдарды дәлелдеу мен проблеманың дұрыстығын дәлелдеу жағдаяттан шығарады.

Қорытынды. Бұл жүйеде тәжірибелі маманның тәжірибесі аз мұғалімнің кәсіби дамуына өзіндік үлесін қосады. Дегенмен, бірлескен жұмыс барысындағы кері байланыс барлық мұғалімнің де тәжірибе жағынан дамуына, кәсіби өсуіне ықпал етеді. Әр маман сабақты жоспарлау кезінде нәтижелік болжамдар жасайды. Ал сабақ үдерісі кезінде жұппен жұмыс жасау барысында нәтижеге жету жолдары көбейе түседі. Яғни командалық оқытудың тиімді тұстары білімалушылар үшін де, ұстаздар үшін де берері мол екенін айта аламыз. Жоғары оқу орындарында мақсаттар арқылы оқыту жеке тұлғаны қалыптастырудың, жеке тұлғаның сапалық қасиетін дамытатын рухани құндылықтарды игертудің бірден бір жолы болып табылады. Білім беру саласында жүргізілген әлемдік зерттеулердің нәтижелері тиісті кәсіби қасиеттерге ие, оқыту және оқу үдерістерінің қажетті дағдылары мен терең түсініктерін игерген мұғалімдер жастардың білімін сапалық тұрғыдан өзгерте алатынын көрсетіп отыр.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1 Қоянбаев Ж.Б., Педагогика: Университеттер студенттеріне арналған оқу құралы. – Алматы, 2004 – 420 б.
- 2 Педагогическая энциклопедия. Т.2. – Москва, 1965. – 272 с.
- 3 Харламов И.Ф. Педагогика: Учеб. пособ. – Москва: Гардарики, 2003.-519 с.
- 4 Набуова Р. Дарынды балалардың әлеуетін дамыту факторлары». Қазіргі бастауыш білім беруде оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытудың өзекті мәселелері» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция жинағы. Қазмемқызпу. 2016ж.-213-216 бб.

5 Балабаев Е. Оқыту мен білім беру процесінің жүйесі, құрлымы мен функциялары. group-global.org/.../3911-okytu-men-bilim-beru-procesinin-zhuye..

6 Тұрабаева Л.Қ. Мәтінмен жұмыс жасау арқылы мектеп оқушыларының тілін дамыту. Хабаршы. Абай атындағы ҚазҰПУ. №2(52), 2015.-230-233бб.

References:

1. Qoianbaev J.B., Pedagogika: Universitetter studentterine арналған оқу құралы. – Almaty, 2004 – 420 b.
2. Pedagogicheskaia ensiklopedia. T.2. – Moskva, 1965. – 272 s.
3. Harlamov I.F. Pedagogika: Ucheb. posob. – Moskva: Gardariki, 2003.-519 s.
4. Nabuova R. Daryndy balalardyñ әлеуетін дамыту факторлары». Qazırғы bastauyş bilim berude oquşylardyñ funksionaldyq sauattylyğyn damytudyñ özekti мәseleleri» atty halyqaralyq ғылыми-практикалық konferensia jınaғы. Qazmemqyzpu. 2016j.-213-216 bb.
5. Balabaev E. Oqytu men bilim beru prosesiniñ jüesi, qırlymy men funsialary. group-global.org/.../3911-okytu-men-bilim-beru-procesinin-zhuye..
6. Tұraбаева L.Q. Mәtінмен жұмыс жасау арқылы мектеп оқушыларының тілін дамыту. Хабаршы. Абай атындағы ҚазҰПУ. №2(52), 2015.-230-233bb.

МРНТИ 16.01.07

<https://doi.org/10.51889/2020-4.1728-7804.86>

Ли Дуо¹

¹Казахский национальный педагогический университет имени Абая,
Алматы, Казахстан

ВИДЕОУРОКИ КАК ОДИН ИЗ ЭФФЕКТИВНЫХ МЕТОДОВ В ОБУЧЕНИИ РКИ КИТАЙСКИМ СТУДЕНТАМ

Аннотация

Русский язык – один из самых богатых языков современности. В настоящее время на русском языке говорит более 200 миллионов человек. Он входит также в число десяти рабочих языков ООН. Русский язык является одним из наиболее сложных для изучения иностранными студентами, что обуславливает необходимость более качественного подхода к образовательному процессу. В статье рассматривается изучение проблемы повышения эффективности обучения китайских студентов русскому языку как иностранному. Предлагается решение проблемы во вспомогательном применении видеоуроков. Проводится анализ нескольких существующих видеоуроков, доступных онлайн. Рассматриваются сравнительным методом сложные моменты, которые могут возникнуть у китайских студентов, обучающихся русскому языку. Подтверждается то, что создание нового видеоурока и лингвометодические основы его внедрения в образовательный процесс имеют новизну и актуальность.

Ключевые слова: русский язык как иностранный, видеоуроки, методика, китайские студенты, онлайн

Li Duo¹

¹Abay Kazakh national pedagogical University,
Almaty, Kazakhstan

VIDEO LESSONS AS ONE OF AN EFFECTIVE METHODS IN TEACHING RCL TO CHINESE STUDENTS

Abstract

The Russian language is one of the richest languages of our time. Currently, more than 200 million people speak Russian. It is also one of the ten working languages of the United Nations. The Russian language is one of the most difficult for foreign students to learn, which necessitates a better approach to the educational process. The article examines the study of the problem of increasing the effectiveness of teaching Chinese students Russian as a foreign language. A solution to the problem in the auxiliary application of video tutorials is proposed. An analysis of several existing video tutorials available online is being carried out. The article deals with the comparative method of difficult moments that may arise for Chinese students studying Russian. It is confirmed that the creation of a new video lesson and the linguo-methodological foundations of its implementation in the educational process are new and relevant.

Keywords: russian as a foreign language, video lessons, methods, chinese students, online

Ли Дуо¹

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,